

Nuoret ja päihteet - vanhempainilta

Jemina Niemi
Ehkäisevän huumetyön suunnittelija

Eino Leinonen
Vapaaehtoistyön koordinaattori

Leo Vuorikivi
Kokemusasiantuntija

YAD ry

Koulutuksen sisältö

1. Mikä vaikuttaa nuoren päihdevalintoihin?
2. Kouluterveyskyselyt
3. Kannabis
4. Lääkkeiden väärinkäyttö
5. Ilokaasu
6. Sekakäyttö
7. Mistä puhutaan ja miksi?
8. Nuoren näkökulma aiheeseen
9. Puheeksi ottaminen

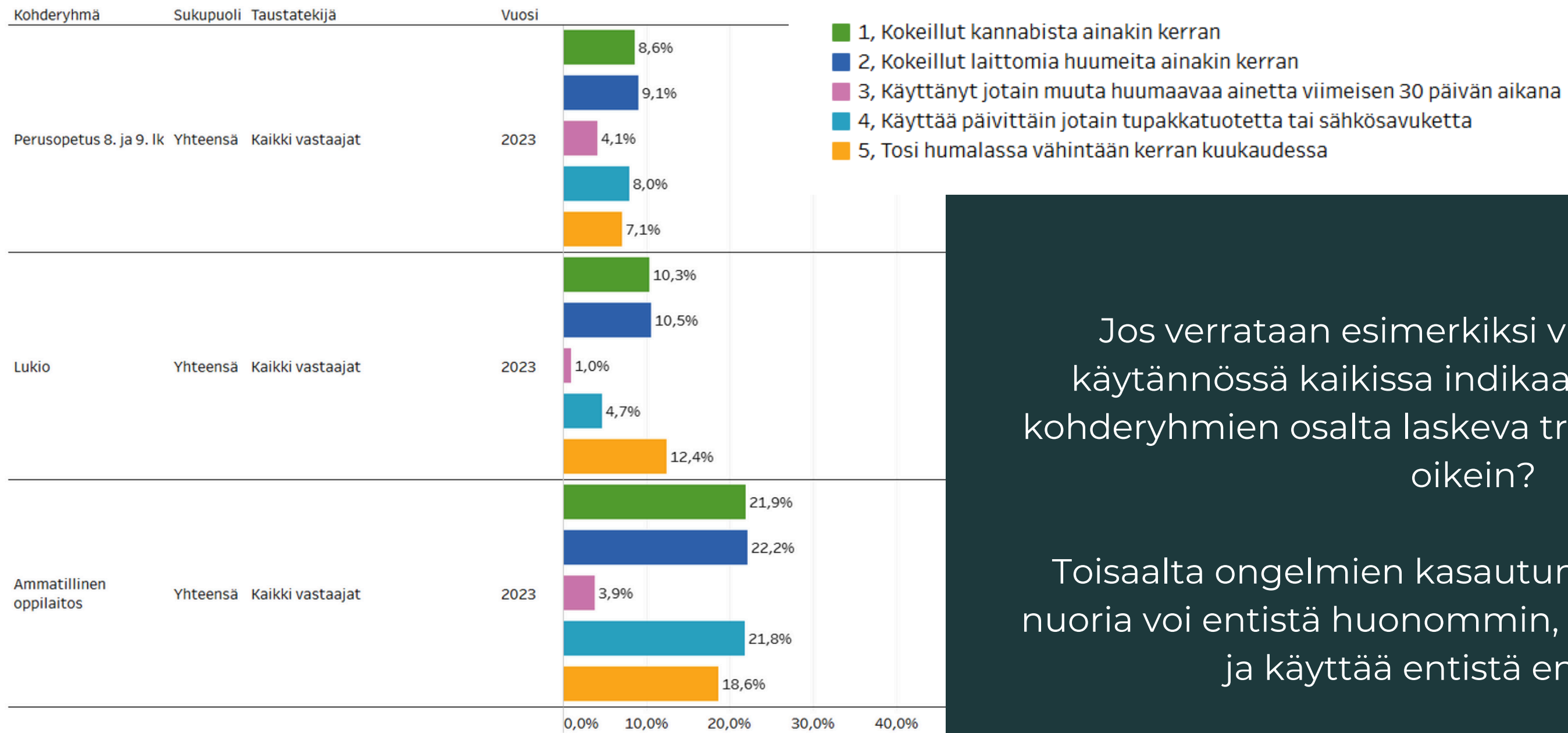

Mikä vaikuttaa nuoren päihdevalintoihin?

Kouluterveyskysely

Indikaattorien vertailu, Tampere

Jos verrataan esimerkiksi vuoteen 2019, on käytännössä kaikissa indikaattoreissa kaikkien kohderyhmien osalta laskeva trendi. Jotain tehdään oikein?

Toisaalta ongelmien kasautuminen: pieni ryhmä nuoria voi entistä huonommin, entistä nuorempana ja käyttää entistä enemmän.

Kannabis

- kuitu-, öljy- tai päihdehampppu
- kannabis yleisnimitys päihdehampusta saatavista eri valmisteista
- THC, CBD
- polttamalla, vapetus, syömällä

Lääkkeiden väärinkäyttö

- Käytetään omia, kavereiden, sukulaisten lääkkeitä, jotka helposti saatavilla
- Lääkkeet joskus nuorille jopa helpommin saatavilla kuin esimerkiksi alkoholi
- Myös nettikauppa -> aineen sisällöstä ei ole mitään varmuutta, mutta pakkaus/tabletti saattaa näyttää täysin uskottavalta ja oikealta
- ADHD-lääkkeet, vahvat kipulääkkeet, unilääkkeet jne.

Ilokaasu

- ilmiönä tulee ja menee - viimeksi buumi 2010-luvun alussa
- haitat turvallisesti käytettynä ja kohtuullisilla käyttömäärillä vähäisiä - kyse enemmän massiivisista käyttömääristä, sekakäytöstä ja käyttötavoista
- 8 gramman kapseleista siirrytty valtaviin, jopa 2000 g, patruunoihin
- vaikutusaika lyhyt: pienen kapselin hengittämisestä tulee n. 1-2 min vaikutus

Varoitus! Ilokaasua ei tule käyttää päihtymistarkoituksessa.

Ilokaasu on aiheuttanut kuolemantapauksia tukehtumisen vuoksi. Sairaanhoidossa ilokaasua käytetään aina yhdessä hapen kanssa. Voimakkaan ilokaasun käyttämisen jälkeen magneettisissa röntgentutkimuksissa on havaittu merkittäviä vaurioita selkäytimessä. Lääkärit eivät tiedä vielä, kuinka paljon ilokaasua henkilö vaurioituu. Illustrerad Vetenskap teki vuonna 2010 tutkimuksen. Kaikki tutkijat olivat samaa mieltä: Ilokaasu korjaamattomiin vaurioihin aivoissa, hermostosysteemissä, että henkilö saa vakavan B12-vitamiinin puutteen, tasapainohäiriöitä, tuntohäiriöitä, seisomis- ja liikkumishäiriöitä. Ei ole olemassa tutkimuksia siitä, miten vauriot alkavat ilmetä. Siksi ilokaasua ei tule käyttää päihtymistarkoituksessa.

Ajankohtaista Tärkeää tietoa kermakapselien käytöstä Ostoskorissa

Tärkeää tietoa kermakapselien käytöstä

Tuote- ja kemikaalivirasto Tukes on ottanut liikkeeseemme yhteyttä ja pyytänyt tarkentamaan ilokaasun väärinkäytöstä mahdollisesti aiheutuvia haittoja.

Vuoden aikana on ollut lehdissä ja uutisissa esillä, että ilokaasua käytetään Suomessa myös päihtymistarkoitukseseen. Tukes on ollut liikkeeseemme yhteydessä asiasta ja lupasimme ilmoittaa yhteydenotossa mainituista väärinkäytön riskeistä liikkeessämme.

Ilokaasun väärinkäyttö tapahtuu, Tukesin esityksen mukaan, hengittämällä kaasua. Esityksen mukaan kaasun hengittäminen on terveydelle vaarallista ja siihen liittyy tukehtumisriski sekä mahdollinen tajunnan menettäminen.

Olemme jo aiemmin ilmoittaneet sivuillamme, ettemme toimita tuotteita alaikäisille, emmekä myöskään tilanteissa, joissa voimme olettaa tuotteita käytettävän viihdekäyttöön / päihtymistarkoitukseseen.

Sekakäyttö ja yhteiskäyttö

- Jatkuvasti yleisempää ja trendi ollut kasvava jo vuosikymmeniä
- Eri aineiden sekakäytön vaikutukset arvaamattomia ja riskit esimerkiksi yliannostuksille ja ei-toivotuille vaikutuksille suuret
- Tavoitteena usein päihtymystilan buustaaminen tai pitkittäminen
- Nuorilla esimerkiksi alkoholin ja lääkkeiden sekakäyttö

Alfa-PVP / “peukku”

- muuntohuume / synteettinen huume
- laittomilla markkinoilla vasta noin 15 vuotta
- keskushermostoa kiihdyttävä aine
- lyhyt vaikutus n. 15 min
- nostaa verenpainetta ja sykettä, sekä aiheuttaa mm. kiihtyneisyyttä, ahdistuneisuutta, unettomuutta, harhaluuloisuutta, outoa käyttäytymistä, väkivaltaista käyttäytymistä, sekavuutta
- ostaja harvoin tietää ostavansa alfa-pvp:tä, vaan usein myydään esimerkiksi ekstaasina
- huomionarvoista, että peukkua käyttävät useimmiten jo muita huumeita ongelmallisesti ja riippuvuustasoisesti käyttävät ihmiset

Mitä puhutaan ja miksi?

- Onko meidän aikuisina tarpeen tietää jokaista termiä, joita nuoret käyttävät päihteistä/huumeista? Onko se mahdollista?
- Mistä asioista nuorten kanssa on tarpeen puhua liittyen huumeisiin/päihteisiin?
- Mitä puheella halutaan saavuttaa?
- Kenen ääni kuuluu ja kuka puhuu eniten?

Nuoren näkökulma aiheeseen

Mitä nuoret odottavat aikuisilta?

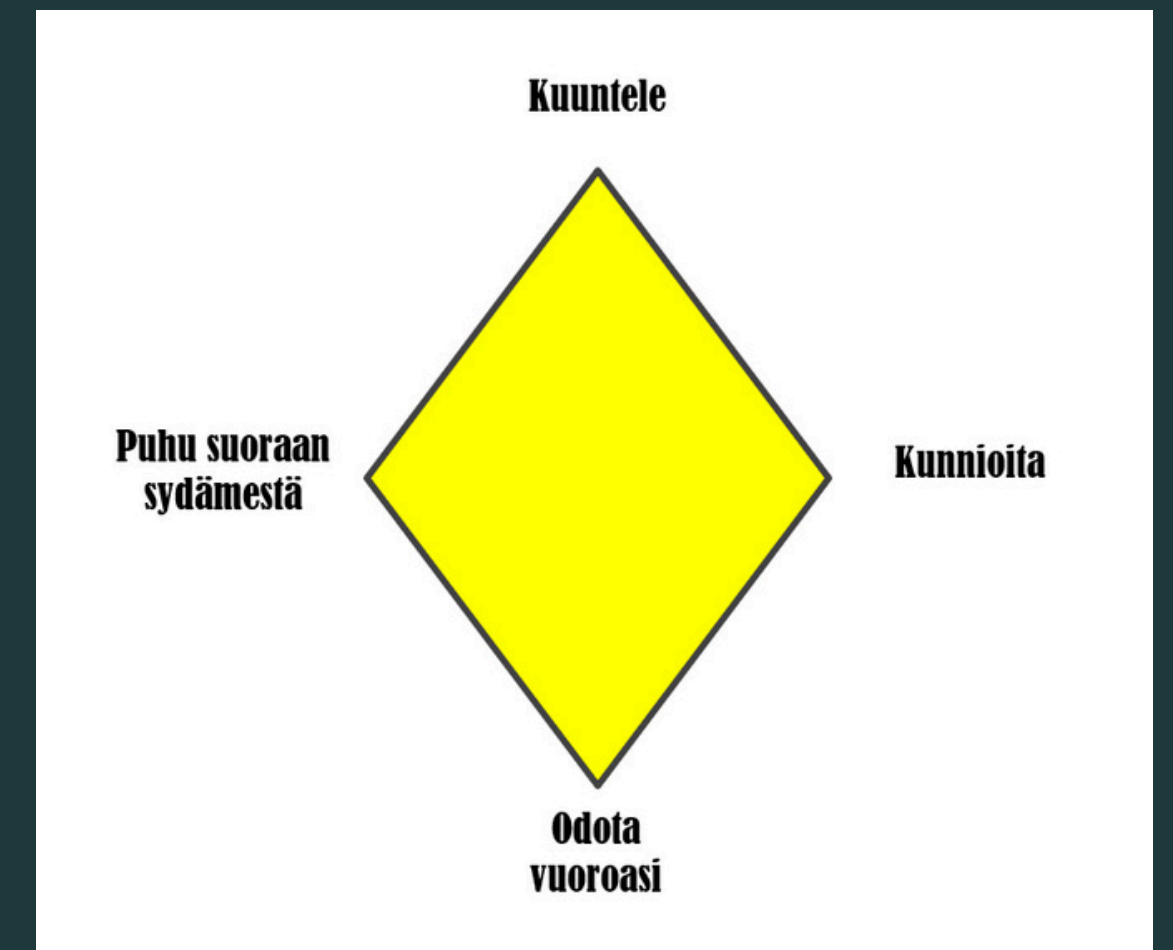
Ei haittaa,
jos aikuinen ei tiedä kaikkea,
mutta se häiritsee, jos väittää jotain,
vaikka ei tiedä.

“Puhuisivat edes jotain.”

Mitä nuoret kaipaavat aikuisilta?

- Läsnäolo
- Näkökulmat
- Peilinä toimiminen
- Hyväksyminen
- Mitä seuraa, jos mokaa
- Tukea, pysyvyyttä
- Vastuullisuuden ja päätöksenteon opettelua

◆ HUUMERAUHANJULISTUS ◆

Ehän luule tietäväsi, mikä minulle on parasta.

Tuothan esille, että kanssasi on turvallista puhua huumeista.

Selitähän minulle, miksi, jos pyydät minua antamaan huumeseulan.

Perustathan näkemyksesi tietoon, etkä tunteisiin.

Ymmärrähän, että minä määritän itse millaista on hyvä elämä.

Olethan kiinnostunut minusta myös muuten kuin huumeiden käytöstäni.

Muistathan, että kaikki huumeiden käyttö ei ole ongelmallista.

Olethan kiinnostunut enemmän, miksi käytän, kuin mitä huumeita käytän.

Kohtaathan minut ihmisenä vaikka käytän päihteitä tai olisin päihtynyt.

Luotathan sanaani.

Muistathan, että tukeminen auttaa aina, tuomitseminen ei koskaan.

Terveisin
nuoret ♥

Palaute ja aikaa kysymyksille!

<https://zef.fi/s/Otvc1nq8/>